

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurs, ediție etc. publicate de 8 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte, 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

(Religia viitorului).

De: Prof. Constantin Rudneanu

Astfel își intitulează Jean Vangan cartea sa în limba franceză*). Titlul foarte sugestiv, ademenește pe fiecare om doritor de ceva nou. Și câtă deziluzie! Imensul progres al științelor spune J. Vangan ne arată, cât de tragic e faptul că omul nu știe încă, ce este, de unde vine și ce destin are.

Răspunsul creștinului e clar — știe de unde vine și unde se va duce. Spiritualismul dualist nu-i altceva decât tipul clasic al sistemelor subiectiviste, totul se realizează în domeniul obiectivismului prin urmare în lumea materiei. — Cu aceste concepții de științe pozitive, caută ca să rezolve intimitatea lumii și Vangan găsește că între spiritualismul dualist și materialism este o luptă continuă și ambele sunt în contradicție cu realitatea. — Știința este definită ca o unire intimă a omului cu lumea.

Și cu toate acestea noi vedem clar, că în imensul univers natura este în acțiune, iar în ceea ce privește sufletul uman, el este o cantitate spirituală, dintr'o altă lume ca cea naturală, lume pe care noi o cunoaștem ca fiind supranaturală. Și cu toată combaterea ce o face autorul, noi putem ca să-i răspundem prin teoria spiritualistă și dualistă a originii speciilor, față de teoria atât de mult discutată a evoluționismului. Pământul nu-i un bloc de materie moartă, ci el este dotat cu o sensibilitate — cu o conștiință deosebită; după dispariția părții materiale, partea sufletească se duce în lumea Cerurilor și acolo își continuă existența până la sfârșitul existenței, iată deci o adâncă realitate pe care nimeni nu-o poate nega. Actele omenеști sunt de așa natu-

*) Jean Vangan, *La Religion de L'Avenir*.

ră încât ele ne demonstrează până la deplină credință existența dualismului spiritual.

Morala creștină este dovedită cea mai bună pe care nu o poate nega nici autorul cărții „Religia Viitorului” fiindcă ea ne arată clar cum egoismul individual dispare în fața deaproapelui și dragostea creștinească e atât de importantă.

Ideea pe care caută să o nege Vangan, că spiritele științifice neagă „miracolul”, nu poate fi admisă — noi vedem că viața e în continuă dezvoltare, apoi observăm și un finalism, „cauze finale”, cari nu sunt în contradicție cu descoperirile științifice.

În ultimul capitol intitulat „Adevărata Religie Naturală” Vangan caută ca să demonstreze existența unei religii care numai pe cale rațională, și mai bine zis, numai pe cale naturală s'ar putea explica, astfel morala a început ca să fie reglementată prin diferite relațiuni și trebuințe familiare, așa au luat naștere la diferite popoare în mod natural regulile fixe, drepturi și datorii pozitive prin experiențe vitale și sociale cari toate l-au condus pe om înspre dorințele lui.

E inutil ca să mai insistăm asupra erorilor fundamentale ce se găsesc în acest capitol al unei cărți, care nu cunoaște realitatea vieții creștine.

Ea poate fi citită sub formă de roman — dar nici așa nu prezintă nici o valoare — fiind concepția lumii expusă cu totul curat, urmărindu-se un singur scop, acela de a arăta că concepția lumii spirituale trebuie schimbată cu cea materialistă.

În lumea multor naivi, doritori de a auzi ceva nou, ea poate stârni senzația, în sufletul omului creștin, ea trece drept o erezie a lumii moderne și dornice de ceva nou.

Să ne ferim de căștile viclene ale materialistilor!!!

Despăgubirea instituțiilor bisericești*).

În cauza precizării sumelor depuse atât de episcopie, cât și de comunele noastre bisericești la institutele de credit și economii, cărora li s'au aplicat reducerile prevăzute de legea conversiunii datoriilor din 1934 — după cum știm — toate lucrările, oricât de migăloase au fost, s'au concentrat la sediul episcopiei, pentru a pune la adăpost organele parohiale de inconvenientele, de care un astfel de operat nu putea fi scutit din capul locului.

În baza celor 1050 extrase de cont, adunate la centru și revăzute minuțios, s'au compus tablourile detaliate, pe cari le-am fost prezentat administrațiilor financiare cu cădere încă în luna Ianuarie 1937.

De acolo au trecut borderourile însoțite de extrasele de cont, eliberate de bănci, la agențiile respective ale „Băncii Naționale“, pentru verificarea lor după confrontarea cu datele, pe cari și le-au procurat aceste agenții dela institutele de credit.

În cursul timpului s'au ivit nedumeriri în diferite privințe. Aceste nedumeriri a trebuit Ministerul Finanțelor să le lămurească prin circulare explicative, ceea ce încă a contribuit la trăgănarea finalizării acestui operat, pe care îl inițiasem în începutul lunii Noembrie 1936.

Restituindu-ni-se, după intervențiunile făcute, borderourile verificate de agențiile „Băncii Naționale“ clausulate de administrațiile financiare, a urmat totalizarea depunerilor pe județe și comune bisericești.

După ce și această lucrare s'a săvârșit, se înaintară toate actele Direcțiunii Contabilității din Ministerul Finanțelor în luna Mai 1937, pentru ordonanțarea titlurilor.

De vreme ce însă nu intraseră la minister datele dela câteva episcopii, ordonanțarea titlurilor a suferit o nouă amânare.

În Ministerul Finanțelor s'au verificat din nou cifrele extraselor și borderourilor și pe baza constatărilor făcute s'a procedat la ordonanțarea pagubelor suferite de fondurile bisericești și culturale ale eparhiei noastre.

Ordonanța de plată a fost depusă la Cassiera diecezană acum câteva zile cu observarea, că pentru suma ordonanțată urmează să primim ulterior titluri de rentă $4\frac{1}{2}\%$, întrucât până în prezent nu s'au tipărit.

Titlurile de rentă vor fi predate la timpul său reprezentanților autorizați ai parohiilor respective, sub luare de semnătură în borderourile

recapitulative, cari încă se află în păstrare la Cassiera diecezană.

După cum vedem, cauza aceasta, de o importanță covârșitoare în general pentru Biserica și în special pentru eparhia noastră, a făcut un pas însemnat întru realizarea obținerii pagubelor din chestiune.

Rămâne, ca după ce se vor tipări titlurile, acelea să se ridice și apoi să se distribue conform instrucțiunilor primite dela Ministerul Finanțelor.

Ținem și dela locul acesta să mulțumim tuturor, cari prin conlucrarea lor au contribuit, ca să ajungem în posesiunea ordinului de plată amintit mai sus.

A. Moaca.

Geneza Arianismului

— Puncte de sprijin pentru Arianism în teologia creștină anterioară —

De Preotul Gh. Cotoșman
profesor la Academia teologică

Viața și doctrina lui Arie.

Arie este originar din Ligia, patria lui Sabelliu. Se crede că s'a născut din familie necreștină, pe la jumătatea sec. III-lea (256?). Într'o scrisoare a sa, dela 321, și care ni s'a păstrat, către prietenul și ocrotitorul său Eusebiu, episcopul Nicomediei, Arie numește pe Amonius tatăl său, făcând pe unii să creadă că el este fiul lui Amoniu de Sacca (+243) întemeietorul neoplatonismului. Noi însă întâlnim același nume purtat de un episcop ce avea relațiuni cu Arie (Hist. du Conc. de Nicée). A studiat în Antiohia la școala teologică fundată și condusă de sfântul martir Lucian¹⁾. Școala din Antiohia „în sec. al 4-lea rivaliza cu cea din Alexandria, și'n opoziție cu exigeza alegorică a acesteia, cultiva interpretarea Bibliei în direcție gramaticală istorică, adică interpreta Biblia în sens literal istoric²⁾“.

Lucian a fost unul din discipolii lui Paul de Samosata, monarhian dinamic, a cărui învățătură greșită a îmbrățișat-o pe deantregul. Într'o scrisoare adresată lui Alexandru, episcopul Constantinopolului, Alexandru al Alexandriei afirmă că Arie, cel ce învață că Fiul lui Dumnezeu a fost creat din nimic, a „beut drojdia impietății dascălilor săi“, Lucian și Paul de Samosata.

Arie și-a cultivat facultățile mintale în școala acestor doi stăpâni ai școlii din Antiohia, și

1) Th. Charpiot, op. c. p. 16; I. Tixeront: *Precis de Patrologie*, ed. 11, Paris, 1934, p. 184.

2) E. Popovici, op. c. p. 398.

*) Vezi „Foaia Diecezană“ Nr. 43/1936 și Nr. 6/1937.

tendențele adoptate de această școală i-au impus direcția pe care și-a însușit-o sufletul său³⁾. „Ieșind din această școală — zice Moehler — el era un dialectician foarte abil și dotat cu mult spirit, cu toate că acest spirit era lipsit de profunzime⁴⁾“.

Ea l-a pregătit ca să se exprime cu claritate, cu eleganță, cu facilități și a cunoaște în fond regulile logicii; dotat cum era din punct de vedere intelectual, influența dascălilor săi au contribuit să descopere în el acele calități, cari i-au permis să prezinte cu o manieră atât de strălucită ceea ce a putut fi fără mare valoare — obsearvă mai departe Moehler⁵⁾.

Arie n'a aflat în Libia câmp favorabil spre a-și exercita talentul său. Deci, părăsi patria sa și veni în Alexandria, al doilea oraș din imperiu, centru foarte înfloritor, cu cea mai importantă Biserică din Orient. El sosi aici tocmai în epoca în care episcopul Petru avea de luptat contra schismei meletiene, ce turbura biserica din Egipt începând de pe la anul 306. Trecând de partea meletienilor, Arie fu excomunicat. Cerându-și iertare, episcopul Petru nu numai că-l reprimă în Biserică, dar îl și hirotonește diacon. Curând însă fu nevoit să-l delătore din aceeași pricină. Achila, urmașul lui Petru, îl reprimă și-l hirotonește preot. „Astfel întregul său caracter ni se înfățișează nestătornic ca și învățătura lui⁶⁾“.

(Urmează).

Fugare.

31 Octomvrie 1937.

Vântul de toamnă ne usucă sudoarea feței urcând „priporul lui George“.

Deși târziu, soarele își arată razele dătoare de căldură.

Dumnezeu din înălțimea Ceriului a Sa binecuvântare o trimite peste cei buni ca și peste cei păcătoși.

Ne desmormim, ne încălzim.

Dela „Crucea naltă“ micuții străjeri ne zic: *Sănătate!* iar femeii și bărbații de toate vârstele *„bună dimineața!“*; chiar și aceia cari rătăcesc, și ochii lor cer: *iertare!*

Dintr'un „vârtac“ apare sclipitoare și măreț: *Crucea*. E Crucea bisericii Cărbunariului.

3) Th. Charpiot, ibidem.

4) Ibidem.

5) Ibidem.

6) Sf. Atanasie cel Mare trad. de Atanasie Mironescu, București, ... p. 183.

La început o vedem numai pe Ea: Crucea, incunjurată de albastrul Ceriului.

Ea e, Crucea!

Crucea care s'a arătat odinioară lui Constantin cel Mare.

De pe culme își face apariția deodată cu a noastră un alt convoiu.

Convoiuul corului „Astra“ din Bogodiniți.

Preoți și cântăreți sunt întâmpinați de M. On. părinte Ioan Groșianu, parohul locului.

Clopotele sună..... Vestesc ruga către Cel de Sus: Vremea este a face Domnului..... Binecuvântă Stăpâne!

Se umple și cel din urmă loc al bisericii.

Preoții în sobor slujesc, ca la Înviere, sfânta Liturghie.

Corul „Astra“ din Bogodiniți răspunde.

Părintele Ciulin din Bogodiniți, președintele cercului preoțesc Sasca-montană, explică evanghelia iar credincioșii cu adâncă evlavie ascultă cuvântul Fiului lui Dumnezeu: *Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr*.

Vecernia cu predica părintelui Gh. Târba din Sasca-montană: *Biblia*.

Abia mai este loc în biserică.

Apoi trec cu toții în curtea școlii. Aci sub conducerea harnicului înv. dir. Constantin Pârvan, școlarii execută cântece și poezii.

Urmează conferințele.

Părintele Popovici din Potoc vorbește despre: *„Credință și păcat“*.

Părintele Gh. Târba din Sasca-montană, președintele despărțământului „V. Babeș“ al „Astrei“ din plasa Sasca-montană, în numele „Astrei“ vorbește despre: *„Biserică, Școală și „Astra“*. Intre altele spune că dacă despre Banat se spune că moare, Banatul trăiește aci prin puzderia copiilor Cărbunariului.

Di învățător director Constantin Pârvan rostește cuvântarea: Ziua economiei.

Soarele se gătește de culcare.

În vatră s'a aprins focul străbun. Doamne, primește-I în a Ta pază!

Georgetar.

Colinde

și

Cântări bisericești

culese de

preot V. Popoviciu-Silha

se află de vânzare la

Librăria Diecezană.

Lei 6 exemplarul

Creștine!

*De ureai să-ți fie somnul
Și visurile dulci,
Ascultă, ia aminte
In seara când te culți:*

*Rugându-te, adună-ți
Tu gândurile iar
Și faptele de ziua
Le pune la cântar.*

*Și dacă printre ele
Făcut-ai și greșeli,
Cu apa curăției
Tu sufletul să-ți speli,*

*Și de-ai făcut ur'un bine
Chiar oamenilor răi,
Cu liniște pe cuget
Închide ochii tăi.*

*Că Tatăl vede toate
Și el te va păzi
Și cei porniți spre urajbă,
Curând s'or imblânzi.*

*Tu caută ealea păcii
In lume iar și iar
Așa, cum și preotul
Se roagă la Altar.*

G. B.

† Simion Ionașiu.

S'a făcut încă un dureros gol în șirurile și așa mult rărite ale „Vechei garde“ a foștilor dascăli confesionali, credincioșii colaboratori ai preoților noștri în vremuri grele, atât pe teren bisericesc cât și pe teren național.

În ziua de Duminică 17 Octomvrie s'a stins unul dintre cei mai distinși reprezentanți ale acelei „Vechi garde“: Simion Ionașiu, fost inv. dir. în comuna Margina în etate de 66 ani.

Munca fără preget depusă pe altarul Neamului, atât pe teren cultural, cât și pe teren bisericesc și național, i-a adus recunoștința autorităților superioare.

Pe vremurile vitrege ale subjugării noastre, Ven. Consistor diecezan l-a numit în permanență

comisar, asistent al P. On. părinte protopop Sebastian Olariu președinte al examenelor solemne, neuitate nici acum de credincioșii noștri, așa cum se obicinuiau să se țină pe vremuri, când un astfel de examen era un important eveniment cultural-național în viața satului nostru.

După unire, autoritățile școlare l-au numit subrevizor de control, în care calitate a împărțit multe sfaturi părintești generațiilor de învățători tineri — veniți cei mai mulți de pe alte meleaguri — îndrumându-i să păstreze cele mai cordiale legături cu preoțimea, fără de care munca lor ar rămâne fără roade binecuvântate.

Firea lui blajină și munca depusă în ogorul Bisericii, i-au câștigat simpatiile tuturor preoților cari l-au cunoscut și ca urmare, a fost ales de repetate ori deputat sinodal al cercului electoral Coșava.

Această simpatie s'a manifestat elocvent în ziua înmormântării sale, în 19 Octomvrie a. c., când au ținut să-l prohodească 11 preoți, însoțindu-l la mormânt zeci de învățători bătrâni și tineri, aducând prin acest fapt cel mai suprem omagiu unei vieți de muncă cinstită pentru ridicarea religioasă-morală și culturală a țăranilor pe cari i-a iubit atât de sincer.

În fața mormântului deschis, l-au parentat: părintele Ioan Munteanu din Făget în numele Bisericii și al preoțimii; apoi toștii săi colegi în ogorul școlii: At. Lazăr subrevizor școlar și G. Ugliș fost subrevizor, cari toți au arătat meritele defunctului, punându-l pildă demnă de urmat generațiilor mai tinere.

Ne-am despărțit, vărsând câte o pioasă lacrimă pe mormântul proaspăt, rugând pe Dumnezeu să-l odihnească pe răposatul cu dreptii Săi, iar pe nemângăiatul său fiu, distinsul medic Dr. Liviu Ionașiu și îndurerata familie să o mângâie de ireparabila pierdere.

Raportor

Cuvântare

la sfințire de biserică*)

Prea Sfințite Stăpâne!

Una din cele mai arzătoare dorințe ale sufletului meu, una din acele dorințe, care încep cu copilăria și încetează numai odată cu viața, mi-a fost hărăzit, să se implinească azi, prin actul binecuvântării ce-l va săvârși P. S. Voastră și al coborârii Duhului sfânt peste acest dumnezeesc lăcaș, pe care l-am reconstruit aproape din temelie, spre a fi așa cum spune Sfânta Scriptură: „Casă Domnului și ușă raiului“, pentru toți, câți se vor apropia de el, cu inimă curată și cuget drept.

*) Restită de pr. George Popovici din Măruț în 14 Noemvrie a. c. Dare de seamă urmează în numărul viitor. R e d.

Chiar de pe băncile școlii, când încă nu cunoșteam bine trecutul familiei mele și mai ales decând am luat sarcina preoției, mânat de instinct, ori de vocea sângelui, de câte ori mă rugam, îmi venea acest gând: „Doamne, ajută-mi să înving greutățile vieții, pentruca să ajung, să construiesc biserica unde slujesc lui Dumnezeu, biserica mai frumoasă în satul, unde m'am născut și în care să fie binecuvântat numele Tău”.

A voit bunul Dumnezeu să-mi asculte rugăciunea așa cum a ascultat altădată a străbunilor mei, rânduindu-mi, ca bisericii zidite aici de un străbun al meu la anul 1792, să-i pun temelie nouă, reconstruindu-o, cu ajutorul Său Prea înalt, din îndemnul părintesc al P. S. Voastre și cu ajutorul credincioșilor din această parohie, cu ajutorul persoanelor marimonioase și al întreprinderii lor binevoitoare.

Prea Sfințite Stăpâne! Am cetit undeva, că împăratul Iustinian, după ce a înălțat din nou lăcașul Domnului, urzit de Constantin Cel Mare pe malurile Bosforului, dar șpulberat de furia focului și de mânia dușmanilor nelegiuți, lăcașul minune, în care s'a temeluit toată truda și agoniseala supușilor săi înfrățită cu sudoarea celor zece mii de lucrători, în cursul celor șase ani, cât s'a lucrat la uriașa clădire; când totul fu gata, să primească la închinăciune pe dreptcredincioșii Mântuitorului Hristos, — dete poruncă să se deschidă cele o sută de porți, să intre toată suflarea, iar din turnul înalt se rupse glasul celor 32 clopote, trimițând graiul limbii lor în toate colțurile împărăției, că Mireasa Domnului, biserica e gătită și târnosirea va începe... iar împăratul cu ochii strălucitori de bucurie strigă: „Te-am întrecut Solomoane”.

Apoi cu și mai multă bucurie înălță ochii către cer și se rugă; zicând: „Mărire ție Doamne! Mărire ție Puternicule!”

Ceva asemănător din aceasta a ei bucurie, încearcă astăzi sufletul meu și al credincioșilor acestei parohii, când biserica aceasta reconstruită, prin munca ordonată și strădălnicia pentru jertfelnicul Mântuitorului a credincioșilor de aici, așteaptă astăzi intrarea mirelui ei, ca s'o binecuvinteze și s'o sfințească, lăsându-o corabie curată, mântuitoare, — pe marea cea sărată a acestei vieți, — a sufletelor, cari se vor închină întrânsa.

Mulți oameni de astăzi, sunt de părerea, că trăim vremea când spiritualitatea este pe moarte și veacul de acum va fi numit mormântul ei.

Este adevărat, că omul de azi aleargă să dobândească lumea toată, dar un neam, care zidește biserici face dovada, că este o națiune dumnezească. Națiunea română, zidește acum biserici. Oriunde te duci, în lung și latul țării, vezi turnuri noi înălțându-se spre cer. Toate acestea dovedesc, că noi Românii neam-plăsmuit sufletul din dragostea Evangheliei lui Hristos. Și până când în alte țări, materialismul cântă cântece funebre, neamul nostru românesc, după datina străbună, ridică biserici lui Dumnezeu Tatăl, lui Hristos Mântuitorul, ca mulțumire, ca ne vedem toți uniți, cei de un sânge și de o lege, într'o țară mărită. A fost o vreme și nu e mult de atunci, când în sclăvia, în care eram, mulți din Români se închinau lui Dumnezeu în temnițe și alți intelectuali ai satelor noastre și-au înfrățit sângele lor de jertfă, pe același altar al martirajului, cu nenumărați credincioși țărani, ca semn al unirii ce-a fost totdeauna între fiii neamului nostru.

Așa fură uciși în iarna anului 1736 50 creștini ai acestui sat, iar casele lor, împreună cu bisericuța de lemn, ce a fost clădită în cimitirul de acum, au fost arse, îm-

preună cu mijloacele de subzistență, de mâna sacrilege a generalului Lentulus, dela Sibiu.

Dar icoana dela tronul Maicei Domnului ne-ar putea grai, care singură a scăpat, credem prin minune și a fost găsită sub dărâmurile grindăriei.

Iată de ce noi Românii suntem acum fericiți, că putem ridică biserici, din care să răsune dragostea de frațe și mai presus de toate dragostea de Dumnezeu.

În înțelesul acesta, dacă este mare bucuria noastră, să fim siguri, că mai mare bucurie e în Cer, pentru faptul, că zidim biserici spre slava Domnului.

El prea bunul, va privi spre noi cu bucurie, văzând că am zidit și această biserică spre slava Lui.

Mântuitorul Hristos zice: „De mă iubește cineva pe Mine, cuvântul meu va păzi și Tatăl Meu îl va iubi pe el și la el vom veni și lăcaș la dânsul vom face” (Ioan v. 23, 14) Adecă sufletul omului devine atunci un lăcaș alui Dumnezeu.

Azi Prea Sfințite și iubii mei, Domnul vede, că zidind această biserică, ne-am pregătit sufletele, ca să-l primim pe El.

Pre Sfințite Stăpâne! Pregătiți sufletește, cei 1700 credincioși, harnici, muncitori și silitori fericiți de orice viciu, știind că singură biserica în această lume plină cu năcazuri, este locul sfânt unde stăm înaintea feței lui Dumnezeu, adunați toți fără deosebire de stare socială, stăpân și slugă, fericit și năcăjit, avut și sărac, ca niște frați, unde suferința își găsește totdeauna mângăere, slăbiciunea întărire, inimile impietrite înduioșare, suferința plecându-și capul, iar săracul și năcăjitul încurajare, nesimțindu-se singuri, ci îmbrățișați cu căldura celei mai bune mame de pe pământ, — ca fii recunoscători creșcuți și ei la sinul acestei maice iubitoare, — ajunși în funcții onorabile, — s'au întrecut cu conducerea întreprinderilor binevoitoare, în a jertfi din prinusul ostenelelor cinstite, pentru podoaba casei lui Dumnezeu, în cursul celor doi ani, cât a durat lucrările.

Eu ca păstor al acestor suflete încredințate mie, acum în această zi, care este cea mai însemnată din viața mea, îndrăznesc să spun, că numai mâna puternicului Dumnezeu, a făcut ce vedeți.

El Prea bunul a încălzit cu puterea și darul său inimile tuturor spre jertfă, neperitoare. Iată numai așa s'a înfăptuit, Prea Sfințite, cuvântul și îndemnul arhieresc, dat mie, cu ocazia vizitațiunei canonice, din anul 1934, — care a fost pentru mine umil serv, un stimulent. Mâna celui Prea Înalt a făcut, ce acum vedem, căci n'am aflat în cursul celor trei ani de lucru, inimi la care apelând în scris, ori cu cuvântul, să nu contribuie cu obolul lor, la această înfăptuire. N'am aflat ușă a instituțiilor sau întreprinderilor, la care bătând, să nu se fi deschis spre ajutoare bogate. Iată numai așa puterăm întări fondul de 145.000 Lei, de care dispunem la finea anului 1934 până la un milion Lei, cât a costat întreaga lucrare. Mă simt dator în această zi solemnă a Vă mulțumi din tot sufletul meu, Prea Sfinței Voastre, pentru îndemnul părintesc, mulțumesc, că V-ați îndurat a colabora dela înălțarea tronului arhieresc, venind în acest modest și depărtat sat, să binecuvântați și să sfințiți ostenelele noastre. Mulțumesc apoi tuturor binefăcătorilor, pentru darurile bogate, cu care am fost ajutamați în strădălnicia noastră sfântă.

Așa fie-mi îngăduit Prea Sfințite, să amintesc ca cei dintâi între binefăcătorii, pe iubii noștri Afilon Popovici cu doamna Hermina, București; au contribuit cu 100.000 lei, Dr. N. Table cu doamna Zina a contribuit cu 15.000 lei, Familia paroh G. Popovici 15.000 lei,

Inginer A. Mălăescu 3000 lei, Arhitect Thuma 3000 lei, Credinciosul N. Mălăescu Nr. 53 5000 lei, Ioan Bistriean primar 1400 lei, Iosif Bistriean cantor 600 lei, Afilon Popovici 400 lei, Văd. Nesia Sușoi 400 lei, Brig. Marcu Neescu 400 lei, Revizor sanitar I. Duma 400 lei, Nică Nandru 400 lei, Iovan Bistriean crâșnic 300 lei, Alexandru Bistriean și mamă sa Nesia 1000 lei, Ion Mălăescu 100 lei, Primăria comunei Mărul și credincioșii prin repartiție și prestație 420,000 lei, Conducerea Uzinelor metalurgice „Titan, Călan, Nădrag” 100.000 lei numerar și materiale în valoare de 73,600 lei, Conducerea forestieră „Lomaș” material 30,000 lei, Comunitatea de Avere numerar 5000 lei, material 2000 lei, Primăria Municipiului Timișoara 10,000 lei, membrii „Oastea Domnului” 3000 lei. Totalul donațiilor 790,000 lei.

Asupra tuturor celor ce s'au ostenit alături de noi, jertfind din obolul lor, Dumnezeu să-și reverse darul și mila Sa cea bogată.

Datoric am să mulțumesc la acest loc, domnilor maestrii: Arhitectului Enric Finz, pentru grija depusă alături de mine, ca această casă a lui Dumnezeu, să amintească tuturor curajul arhitectonic al d-sale, de a salva frumusețea turlei mari construită în a. 1898, în stil Baruh, trecându-o, nedemontată pe noua zidire, apoi subzidind încă 1,50 înălțime, făcându-ne prin garanția dată și rizicul său personal, o economie de cel puțin 150.000 Lei.

Mulțumesc domnilor pictori G. Baba tatăl, care n'a cruțat osteneală, să mai urce schela la etatea de 77 ani, ca prin experiența vieții sale de artist desăvârșit, să contribuie alături de talentatul Corneliu Baba, fiul său, care am crezut că nu-l las Moldovei îndepărtate, ci legându-i talentul de această lucrare, să-l redau Graniței al cărei fiu este, să-l redau Banatului nostru drag, unde cred că după muncă serioasă în arta bizantină, executată la podoba această biserici, va fi după valoare apreciat și căutat.

Mulțumesc dlui Aurel Cotărlă, care ni a veselit sufletul cu frumoasa sculptură, lucrată cu multă migăleală. În sfârșit mulțumesc tuturor, cari au depus trudă și osteneală la acest sfânt lăcaș.

Și acum Prea Sfințite, fie-mi îngăduit să mă adresezi iubitorilor mei parohieni, în această zi mare pentru noi, zicându-le, Vă mulțumesc dragi parohieni, cu cuvintele „Veniți fiilor ascultați-mă pe mine, frica Domnului voi învăța pe om prin care ne legăturăm acum 27 ani, când am primit conducerea Voastră, au fost ascultate, și iată, astăzi vedeți rodul ascultării.

Bucurați-Vă toți împreună cu mine, de rodul muncii noastre. Bucurați-Vă cei-ce ați ostenit mult, și ceice ați ostenit mai puțin. Bucurați-Vă cei-ce ați ostenit și cei-ce n'ați ostenit, îndreptându-Vă pașii, în osteneală, spre lucrul Domnului căci plată veți lua dela Dumnezeu.

Bucurați-Vă cei-ce ați venit în ceasul cel dintâiu la lucrul Domnului și cei-ce ați întârziat, după ceasul al 11-lea. Nimeni să nu să îndoiască, că praznicul este mare și iertare din mormânt a răsărit.

Innoițiva sufletele și cugetele inimilor Voastre, ca acest sfânt lăcaș ce l-am ridicat să fie prilej neîntrerupt de reculegere și înălțare sufletească, vouă, copiilor voștri și tuturor urmașilor, cărora lăsăm acest sfânt lăcaș în care să laude pe Dumnezeu în veci.

Prea Sfințite, această biserică, gata este a primi pe mirele ei iubit. Rugând cu smerenie a o binecuvânta și a o sfinți, și această binecuvântare Arhierescă de Cerul, să se reverse asupra tuturor, ce Vă strigăm, întru mulți ani, Stăpâne!

ȘTIRI

Hirotonire. Săptămâna trecută P. S. Episcop a binevoit a hirotoni întru preot pe candidatul Zaharie Drăgan numit preot catihet în parohia Socol din Valea Dunării, nou înființată.

Noul guvern român. Implinind guvernul de sub prezidenția dlui G. Tătărescu cei patru ani prevăzuți de constituție, Majestatea Sa Regele a primit demisia vechiului guvern. Noul guvern l-a format tot dl G. Tătărescu având mandatul de lărgire a cadrelor. În ziarele de ieri a apărut decretul de dizolvare a Corpurilor legiuitoare, alegerile generale urmând a se face în 20—22 Decembrie, deci chiar în ajunul sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului.

Predică. Duminica trecută a predicat în Catedrala noastră p. prof. Octavian Tursa spiritualul Academiei Teologice. În numărul proximo vom publica această frumoasă predică.

Cercul pastoral „Teregova” compus din următorii membrii: Pr. Vasile Paica din Feneș președinte, Panteimon Domil din Buceoșița, Ioan Coșariu din Ilova, Simion Șandru din Sădova Nouă, Ilie Sirbu din Rusca, Valeriu Suru din Vălișoara, Dimitrie Stoichescu din Teregova, Dr. Traian Coșeriu din Teregova, Gheorghe Bihoiu din Slatina Mică și Marcu Bănescu din Armeniș secretar, și-a încheiat prodigioasă activitate din anul acesta. A ținut 11 cercuri cu 13 predici și 11 conferințe în 10 parohii, fiecare membru, îndeplinindu-și datoria. Ultimele cercuri, în toamna aceasta, le-a ținut în parohiile: Feneș în ziua de 26 Octombrie, Teregova în ziua de 27 Octombrie, Slatina Mică în 9 Noembrie și în Armeniș în ziua de 14 Noembrie. În ultima parohie s'a săvârșit de membrii cercului și un parastas pentru regretatul nostru protopop Andrei Ghidiu.

De fiecare dată, în conveniri intime, s'au discutat probleme de pastorație sau de existență a preoției cu privire la idealul ei suprem și convețuirea ei în societatea omenească. Unele din rezultatele preocupărilor acestui cerc, au fost prezentate și „Despărțământului protopop. Caransebeș” al Asociației și luate în considerare.

Majoritatea cercurilor s'au ținut a 2-a zi de prăznuire a hramului respectivelor parohii. Aceasta pentru următoarele motive: membrii cercului nu lipsesc în zilele de sărbătoare din parohiile lor — a 2-a zi de hram fiind zi de lucru și pentru a da „rugilor” noastre, semnificație mai înaltă, etică.

Reveniri la dreapta credință. Conștiința vie a credinții strămoșești și zelul bunilor păstori cheamă într'una la sânul de mamă pe fiii cei rătăciți, de pe timpul uneltirilor ungurești.

Datorită stăruinței părintelui Simeon Stoica, în comuna Lățunaș jud. Timiș-Tor., au trecut dela greco-catolici la confesiunea ortodoxă: cantorul Iosif Avram, Zăria Leta, Livia Leta, Ioan Ursu, Gheorghe Vișovan, care a și donat o icoană scumpă sfinței biserici și Vasile Neagu, vrednicul conducător de cor împreună cu fiul său tinerul Ioan Neagu.

Dacă Românii vorbesc o singură și frumoasă limbă, este de dorit ca să aibă și o singură dreaptă credință, ortodoxă, pe întreaga scumpă țară.

Donațiune. Evlavioasa femeie Sofia Birăescu din comuna Bichigi, a dăruit sfintei biserici de aici doi prapori în valoare de 5000 lei.

Fapta aceasta este cu atât mai nobilă deoarece numita femeie este servitoare și și-a câștigat cu multă sudoare banul pe care l-a jertfit pentru împodobirea sfântului locaș Dumnezeesc.

Sfințirea acestor prapori s'a făcut la serbătoarea sfinților apostoli Petru și Pavel a. c., — ziua hramului sfintei biserici — după sfânta Liturghie.

Răspunsurile le-a dat corul bărbătesc din loc, ear preotul locului Patrichie Miclăuș prin o cuvântare arată însemnătatea acestei serbători și fapta nobilă a acestei servitoare săracă dar pătrunsă de duhul iubirei de Dumnezeu și sfintei biserici ort. rom.

Atotputernicul Dumnezeu să primească această jertfă a servitoarei evlavioasă și să-i răsplătească înmiit din tezaurul Său cel ceresc.

Restanțieri la „Foia Diecezană“ pro 1937:

abonament pe un an (240 Lei) Com. Bis. Agadici, Anina (pe doi ani), Of. Protopresb. Bis. albă (Răcăjdia pe 3 ani), Bârna, Băsești, Berliște, Boldur, Borlova, Botinești, (pe 2 ani), Brănești, Buchin, Butin, Buziaș, Of. Protopresb. Caransebeș, Cacova, Calina, Căpăt, Caransebeș, Cârnecea, Cireșa, Ciclova Montană, Ciclova Română, Ciudanovița, Ciuchici, Cliciova, Comoriște, Coronini, Coștei (Vârșeți), Coșava, Crivina (Făget) pe 3 ani, Cubin (pe 2 ani), Dalci, Dejan, Dolați, Dragomirești, Dragșinești, Fărășești, Feneș, Ferendia, Forotic, Furdea, Gaiul Mic, Gherman, Greoni, Giurgiova, Harmadia Hodoni, Hodoș, Homojdia, Iabuca (900 Lei, pe 3 ani), Iabuca (Vârșeți), Jamul Mic, Jamul Mare, Iaz, Jitin (pe 2 ani), Iladia (pe 2 ani), Jupalnic, Jupanesti, Jurești, Of. Protopresb. Mehădia, Com. Bis. Macedonia, Maciova, Măguri, Marcoveți, Mărcina, Marghita Mare, Mărul, Mehădia, Mircoveți, Moldova Nouă, Mutnicul-Mic, Nicolinț, Obreja, Ohabita, Ohababistra Oravița Montană, Of. Protopresb. Panciova, Com. Bis. Panciova, Percosova, Peștere, Petroasa, Poiana, Pojejena Română, Povergina (pe 3 ani), Potoc, Răchitova, Rueni, Rugi, nos, Rusca, Rusova Nouă, Sacul, Sânt Ianăș, Sadova Nouă, Sărăzani, Sasca Rom., Sasca Montană, Sălcița, Scăiuș Secaș, Seceni, Sichevița, Sârbova, Socolari, Straja, Sudriaș, Sürducul Mic, Șușca, Tapia, Uzdin, Of. Protopresb. Vârșeți, Com. Bis. Valeaboul, Verciorova, Verendin, Voivodinți, Vrani, (pe 2 ani), Zgribești, Zolt.

Nr. 6195 B 1937.

Notă oficială.

Sub Nr. 20206/1927 din 2 Noemvrie a. c., Ministerul Cultelor ne-a înștiințat ca potrivit ordinului circular Nr. 123700 R. A./154.652/1937 al Direcțiunii generale C. F. R. costul carnetelor de identitate cu reducere de 50% pe C. F. R. din taxele tarifare a fost majorat astfel;

Cl. I și cl. II Lei 100, cl. III 75.

La chitanțele de 100 Lei și mai mult se aplică an timbru fiscal de 3 Lei și un timbru de aviație de 2 Lei.

Deci pe viitor solicitatorii de carnete cu reducere pe C. F. R. se vor conforma ordinului arătat.

Caransebeș, în 13 Noemvrie 1937.

Episcopul diecezan:
† VASILE

Săptămâna trecută s'au expedit calendare preoților din tractul Bisericii-albe, Buziaș, Bocșamontană, Caransebeș și Ciacova. Celorlalți se trimit săptămâna aceasta.

Publicație de licitație.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Caransebeș cu Nr. 5149 E. ex. 1937, ddo 9 Octomvrie 1937, se escrie licitațiune publică pentru vânzarea fostei școale confesionale din Unip, constatatoare din următoarele:

- 1) 2 camere.
- 2) 1 bucătărie.
- 3) 1 sală de învățământ.
- 4) 1 cămară.
- 5) 1 grădină de 685 stj².

Prețul exlamării este de 33,000 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune cautiune de 10% din prețul exlamării în bani gata.

Cheltuelile împreunate cu facerea contractului privesc pe cumpărător.

Contractul încheiat devine obligator pentru cumpărător imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească după aprobare din partea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Licitațiunea se va ține la 29 Noemvrie 1937, orele 10 în Unip.

Spese de deplasare comuna bisericească nu acordă.

Unip, la 24 Octomvrie 1937.

mp. Ioan Fărcașescu
paroh ort. rom.

mp. Ioan Șibu
notar.

Casa No. 1

din Strada Dâlmel

cu 4 camere, 1 bucătărie, cameră de alimente, grajd și încă o locuință în curte se vinde din mână liberă.

Informațiuni la proprietar.

(2—3)

Anunț.

Comuna bisericască ort. rom. Domașnea, județul Severin situată pe șoseaua națională Caransebeș-Orșova, cu târguri anuale și săptămânale, cât și cu piața frecventată în fiecare săptămână, dă în chirie „casa cu etaj” compusă din 7 camere cu sală mare, bucatărie, pivniță, cămară, magazie etc., cu aranjamentul complet pentru prăvălie și hotel pe timp de 3 ani, sau după înțelegere.

Chiria anuală dela 12,000 Lei în sus.

Închirierea se va face prin licitație publică la 5 Decembrie 1937, ora 3 p. m. în comună.

În numele consiliului parohial:

Simeon Răsvan

paroh și președinte.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

Calendarul Românului

pe anul **1-9-3-8**

ANUL AL L-lea.

a apărut și se află de vânzare la **Librăria Diecezană din Caransebeș**, cu prețul de **Lei 16.—**

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș.

AVIZ

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public din Caransebeș și împrejurime, că posed

Atelier de croitorie

bărbătească

în str. General Trașca Nr. 1 în spre biserica ortodoxă.

Execut haine civile după ultima modă, uniforme pentru elevi, reverenți și supra reverenți preoțești, după un model nou, care se poate îmbrăca și desbrăca foarte ușor, precum și odăjdii bisericesti în rate foarte convenabile.

Experiența câștigată în șirul anilor ca maestru mă pune în posibilitate de a satisface ori când onor clientelă.

În așteptarea binevoitorului DV. concurs semnez.

Cu toată stima:

IOAN OLARIU

